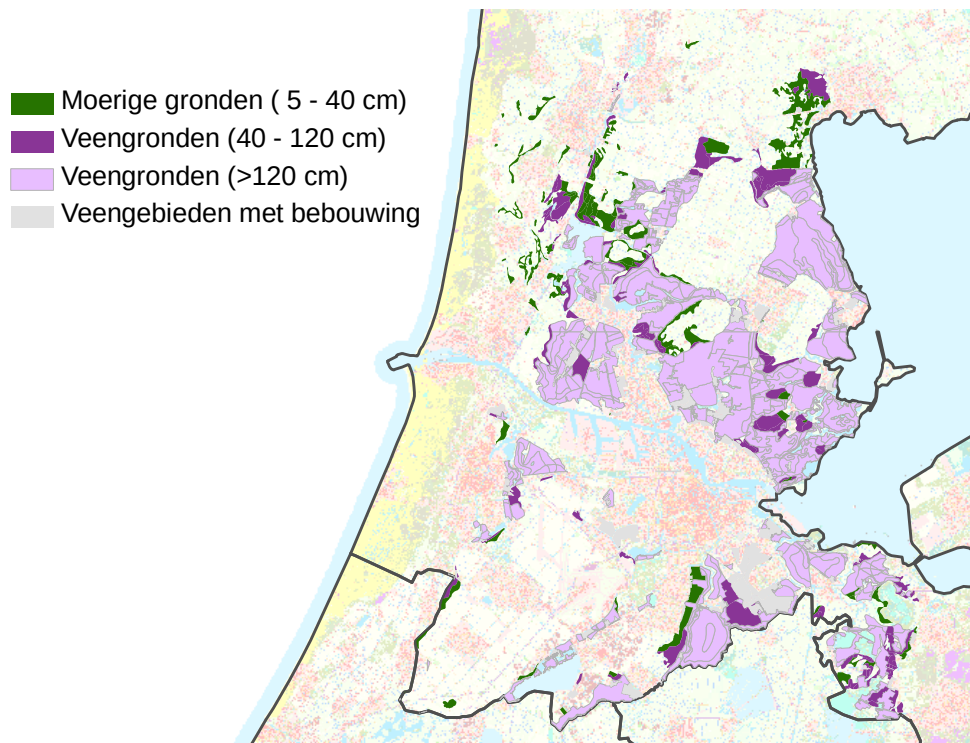

Oude bodemkaart eerst valideren en daarna selectief actualiseren

Folkert de Vries

De al meer dan 20 jaar oude bodemkaart van Noord-Holland geeft voor de veengebieden o.a. informatie over de veendikte. Door oxidatie 'slijten' de veenlagen, waardoor de informatie van de bodemkaart verouderd en er op den duur actualisatie nodig is. Alterra heeft onderzocht of deze actualisatiebehoefte nu al geldt voor de bodemkaart van de veengebieden in Noord-Holland

De bodemkaart geeft informatie over de veendikte

Door oxidatie slinken de veenlagen

Gronden met veenlagen zijn aan verandering onderhevig. de grootste afbraak van organische stof in de bodem vindt plaats onder aërobe omstandigheden, wanneer de organische stof aan de lucht is blootgesteld (oxidatie). Bij ondiepe grondwaterstanden is de langjarig gemiddelde afname 6 mm per jaar, maar bij diepe grondwaterstanden kan dit oplopen tot 12 mm per jaar (Van den Akker, 2005).

Gestratificeerde steekproef om de bodemkaart te valideren

Met een gestratificeerde kanssteekproef heeft Alterra onderzocht of de bodemkaart van de veengebieden in Noord-Holland nog actueel is. Daatoe is op 200 gelote locaties de veendikte vastgesteld. vervolgens is getoetst of de gemeten veendikte per locatie overeenkomt met de veendikte volgens de bodemkaart.

Kaartzuiverheid maat voor de kwaliteit van de informatie

Gronden binnen een kaartvlak van de bodemkaart voldoen deels aan de criteria van de aangegeven eenheid. Door variatie op korte afstand en generalisatie van het kaartbeeld komen er binnen een kaartvlak ook afwijkingen voor (onzuiverheden). De kaartzuiverheid is een maat voor de juistheid van de informatie op de bodemkaart, uitgedrukt in een oppervlaktepercentage. Bij eerder onderzoek is vastgesteld dat de kwaliteit van de kaart voldoende is bij een kaartzuiverheid van tenminste 65%.

De kaartzuiverheid wordt berekend uit de gegevens van de bezochte locaties:

$$\frac{\text{aantal locaties waarbij de veendikte overeenstemt met info bodemkaart}}{\text{totaal aantal bezochte locaties binnen het stratum}} \times 100$$

Gemiddelde kaartzuiverheid veengebieden ruim voldoende

Uit het validatieonderzoek blijkt dat de gemiddelde kaartzuiverheid van de bodemkaart van de veengebieden in Noord-Holland 83% bedraagt (dus ruim boven de 65%), vooral vanwege de hoge score van 85% in de gebieden met dikke veengronden.

		Resultaat validatie			
		Areal per veendikteklasse (in % van de oppervlakte)			
Veendikte volgens oude bodemkaart	Oppervlakte (ha)	< 5 cm	5 - 40 cm	40 - 120 cm	> 120 cm
5 - 40 cm	3810	42	44	8	6
40 - 120 cm	4845	15	22	56	7
> 120 cm	22.905	4	1	10	85

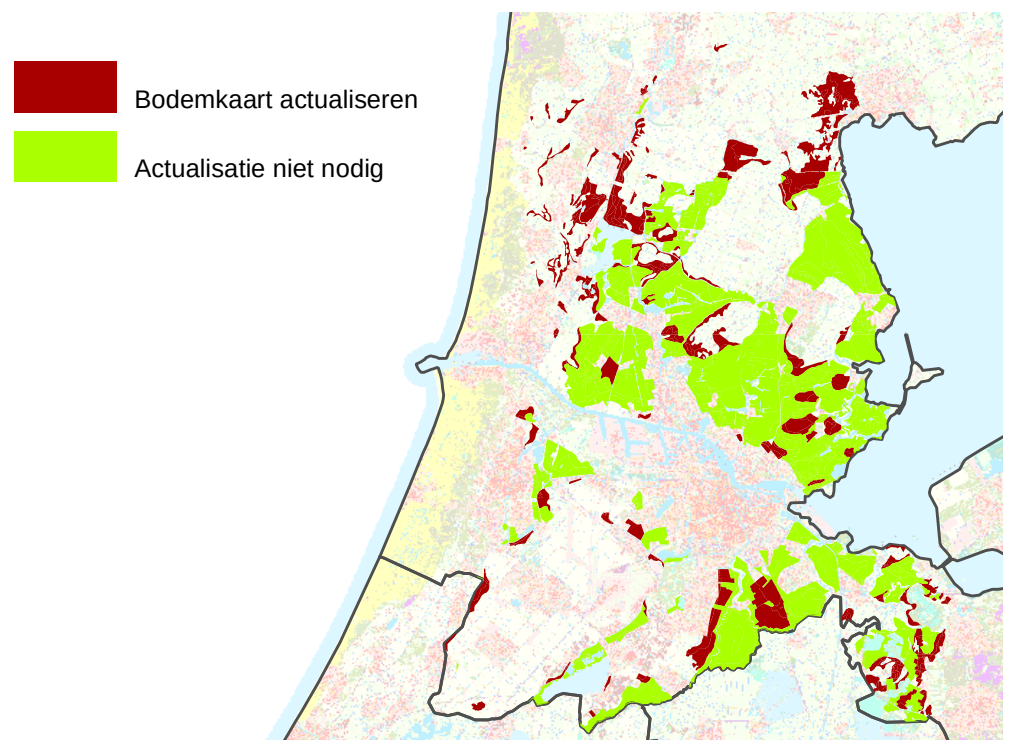
Voor deelgebieden is de kaartzuiverheid te laag!

Het stratum moerige gronden (5 - 40 cm veen) behaalt slechts een kaartzuiverheid van 44%. Binnen dit stratum komt bij 42% van de oppervlakte geen veen meer voor (tabel). Bij het stratum met dunne veengronden (40 - 120 cm veen) bedraagt de kaartzuiverheid 56%. Van dit stratum is de kwaliteit van de bodemkaart eveneens onvoldoende.

Advies:

Actualiseer alleen de deelgebieden met lage kaartzuiverheid

Uit de validatie blijkt dat de bodemkaartinformatie van een groot deel van de veengebieden nog van voldoende kwaliteit is. Voor deze gebieden is geen actualisatie nodig. Voor de gebieden met moerige gronden en dunne veengronden is de informatie inmiddels wel verouderd. Voor deze gebieden adviseren we wel een actualisatie. Het gaat hierbij om een oppervlakte van ca. 8 600 ha. Dit is ca. 27% van het totale veengebied.

Meer informatie:

Vries, F. de, G.H. Stoffelsen en M.M. van der Werff, 2010. Validatie bodemkaart van de veengebieden in Noord-Holland. Wageningen, Alterra, rapport 2085.
 Akker, J.J.H. van den, 2005. Maaiveld daling en verdwijnende gronden. In: Rienks, W.A. en A.L. Gerritsen, 2005. Veenweide 25 x belicht. Wageningen, Wageningen UR.

Alterra, Wageningen UR

Postbus 47, 6700 AA Wageningen

www.alterra.wur.nl

F. de Vries (Folkert.devries@wur.nl; 0317 48 65 12)